קיט: הגוזל ומאכיל פרק עשירי בבא קמא

ולא יטיל כו יותר מג' חוכין. דרך הסורקים לתת לולאות של טוי במתן לאורכו של בגד שמותחו בהן כשהוא נסרק וחוכטו במקלות וכשנגמר וכולטין אותו מקום הלולאות שנמתח שם משוה אותן וטוטל אותן הקלויים לעצמו כדאמר לקמן ואשמועינן תנא שלא יתפרס לאותן לולאות בחזקה כדי שלא יכול למתחו יותר מדאי אלא ג' חבין יפיינ"ך בלע"ז ג' תפירות במתן: **ומשויהו.** מקום הכליעות שנמתח שם טוטל במספריס: **אפילו עד טפח.** ליטול ממנו לוועות לחכות טפח: **אלימי.** גסין שנים: **גלימא.** טלית העשויה לכל יום וכשהוא סורק לשתיו נוחה ליקרע מהר: **סרבלא.** עשוי לכבוד ולגוי וכשהוא סורק לשתיו נאה יותר: **גלימא משויהו לארכו.** כדפריסת לעיל: **המיוגא.** אינו נראה אלא שני ראשיה המלויין לכך משוה לרחבה כ' ראשיה המלויין: ה"ג **אמטויי ואתויי חד או דלמא אמטויי ואתויי תרי תיקו.** מנהג תופר אומן להולך ולהביא המתח בבגד קודם שימשון כל החוט וקא מצעיא ליה הכך ג' חוטין דקתני מי משיכא הולכה והובאה חד דהוו להו ג' הולכות וג' הובאות א"ל הולכה והובאה תרי משיב להו: **אירין.** דרך הגרדי להניח לתר בקנה של ערב כדי שלא יפא הערב מן הקנה לכאן ולכאן והוא של בעה"ב: **נירין.** ליפיי"ך: **פקעיות.** לוטיי"ל: **פונקלין.** טריימ"ש שעושין ליציעות הנאלרגות מעומד ואין עושין להו קנה כדרך הגרדין: **בגד מגומר.** כלומר אפילו מגומר בלבעים הרבה אע"פ שרגילים לדבר שבגד הלמר מן בגדים שאלג לוקחין מהן דקיניהו בשיעור: **עווי** (ג) **אריג.** והיינו אירין דאמרן לא יקח אם טלאן (ד) הגרדי לוקחין דקיניהו בשינוי: **אריג מבעי.** הא ה"ל עווי קודם לאריג: **פיכי.** שרשרות שריימ"ש דלא טוואן קודם לכן: **אופות.** כשמביאין לו בגד לצבוע חותך ממנו מעט לפני בעליו לידע אם יקלוט את הלבע ופעמים שמעבבו אצלו ושכחו בעלים: **דוגמאות.** שמביאין לו הבעלים לאר לצבוע ומביא עמו מעט לאר לצבוע ואומר כזה לבע לי: **אלוסי מר.** שאלא מן הגיהה (ד) הלאר מעט מעט: **אכל לוקחין ממנו בגד לצבוע.** דבגד שלא לא בגד ואי נמי בגבו קנייה בשיעור: **עווי וכגדים.** והכך דוגמאות שטוואן או עשה מהן בגדים לוקחין: **השתא עווי שקלינן בגדים מבעיא.** הא אין בגדים אלא"כ טוואן: **נמטי.** לבדין פליטר"ש בלע"ז ואין שם טוי: **הקילוטין.** רוזייור"ש בלע"ז שמקלע מן העור סביב: **והסלוטין.** לאר התלוס מן העור: **לאר העולה מן שתף המים שלו.** דדבר מועט הוא ואפקורי מפקר ליה: **קנרא שמיה וקנרא שקיל ליה.** הכוכם נקרא קלרי בלשון ארמי וקנרא שהוא מקלר מן הבגד איהו שקיל ליה ודיליה הוא: **הכל עולין לאמין הכלא.** אותן שלשה חוטין אם לא קלרן הכוכם עולין למדת מלא קשר גודל שלריך להרחיק את תכלת של ציצית משפת הבגד במסכת מנחות (דף מב.): **קפיד עלייהו.** ווטלן: **מלא המחט.** מלא אורך המחט: **ותוך למחט.** שכל זמן שאין מן החוט אלא מלא המחט מלומלס אין יכול לתוחבו בבגד: בגרייתא גרסינן **ומעלים שפיא פחותה מג' על ג':** לפיכפא. חבין שפירשנו למעלה: **פחות מלאן למאי חזי.** הא אין יכול להפוך המחט ולתוחבו: **מגירה.** שיי"ה בלע"ז וסכין הוא שיש בו פגימות הרבה וקוללת מהר: **הנפסק במגירה.** פסקי עלים שהענ אריך ופוסקו: **מקדח.** טרייד"א והיולא משם דק בעפר: **רהיטני.** פליינ"א: **והנגרר במגירה.** דק דק שהיא משרת במקום מתך דק בעפר: **הד הוא דאיכא.** ורבמי היא ומשרת שפאי גסין: **מפסתי אבנים.** מרבע אותן ומחליק אותן: **מפסני אילנות.** כשיש בהן ענפים יותר מדאי קולן אחת מבינתים והיינו פיקוג לשון דילוג והרחבה: ניקוף שייך בהיגא כמו ונקף סבכי היער בברזל (ישעיה י): **היגא.** סנה: **ומנכשי ורעים.** נוטלים ירקות מביניהם: **ועודרי ירקות.** כשהן תכופות יותר מדאי נוטל אחת מבינתים כדי שיהא מקום להרחיב ולהתפשט: **חזיז.** שחת של תבואה חטין ושעורין בעודן ירק: **מתא מחסיא.** מקום בהמות הוא ולריכין למרעה טוב:

הדרן עלך הגוזל בתרא

וסליקא לה מסבת בבא קמא

* ולא יטיל בו יותר משלשה חובין ולא יסרוק הבגד לשתיו אלא לערבו ומשויהו לארכו אבל לא לרחבו ואם בא להשוותו עד טפח רשאי אמר מר שני חוטין והאנן תנן שלש לא קשיא הא באלימי והא בקטיני: ולא יסרוק הבגד לשתיו אלא לערבו והתניא איפכא לא קשיא הא בגלימא הא בסרבלא: ולא יטיל בו יותר משלשה חובין בעי רבי ירמיה * (ב) אמטויי ואתויי חד או דלמא אמטויי ואתויי תרי תיקו: ומשויהו לארכו אבל לא לרחבו והתניא איפכא לא קשיא הא בגלימא הא בהמיוני ת"ר * אין לוקחין מן הסורק מובין מפני שאינו שלו ² ובמקום שנהגו להיות שלו לוקחין ³ ובכל מקום לוקחין מהן כר מלא מובין וכסת מלאה מובין מאי טעמא קננהו בשינוי ת"ר אין לוקחין מגרדי לא אירין ולא נירין ולא פונקלין ולא שיורי פקיעות אבל לוקחין מהן בגד מגומר ערב ושתי טווי ואריג אמרי השתא טווי שקלי ארוג מבעיא מאי אריג תיכי ת"ר אין לוקחין מן הצבע לא אותות ולא דוגמות ולא תלושים של צמר אבל לוקחין מהן בגד צבוע טווי (ג) בגדים השתא טווי שקיל בגדים מיבעיא מאי בגדים נמטי ת"ר הנותן עורות לעבדן הקיצועין והתלושין הרי אלו של בעל הבית והעולה ומשטף במים הרי אלו שלו: אם היה שחור [וכו']: א"ר יהודה ⁴ קצרא שמיה וקצרא שקיל ליה אמר רב יהודה ⁵ הכל עולין למנין תכלת ויצחק ברי קפיד עלייהו: החייט ששייר (מן) [את] החוט כו': וכמה לתפור אמר רב אסי מלא מחט (ד) חוץ למחט * איבעיא להו מלא מחט וחוץ למחט כמלא מחט או דלמא מלא מחט וחוץ למחט משהו ת"ש דתניא החייט ששייר את החוט פחות מבדי לתפור בו ומטלית שהיא פחותה משלש על שלש בזמן שבעל הבית מקפיד עליהן הרי אלו של בעל הבית אין בעל הבית מקפיד עליהן הרי אלו שלו אי אמרת בשלמא מלא מחט וחוץ למחט כמלא מחט פחות מכאן חזי לסיכתא אלא אי אמרת מלא מחט וחוץ למחט משהו פחות מכאן למאי חזי אלא ש"מ מלא מחט וחוץ למחט כמלא מחט שמע מינה: מה שהחרש כו': ורמינהי מה שהחרש מוציא במעצד והנפסק במגירה הרי אלו של בעל הבית והיוצא מתחת מקדח ומתחת רהיטני והנגרר במגירה הרי אלו שלו אמר רבא באתרא דתנא דידן איכא תרתי חציני לרבתי קרי לה כשיל ולזוטרתי קרי לה מעצד באתרא דתנא ברא חד הוא דאיכא וקרו לה מעצד: ואם היה עושה אצל כו': ת"ר מסתתי אבנים אין בהם משום גזל מפסגי אילנות מפסגי גפנים מנקפי היגי מנכשי זרעים ועודרי ירקות בזמן שבעה"ב מקפיד עליהם יש בהן משום גזל אין בעל הבית מקפיד עליהן הרי אלו שלו א"ר יהודה כשות וחזיז אין בהם משום גזל באתרא דקפדי יש בהן משום גזל אמר רבינא ומתא מחסיא אתרא דקפדי הוא:

הדרן עלך הגוזל בתרא וסליקא לה מסבת בבא קמא

עין משפט נר מצוה

קמז א מיי' פ"ו מהל' גניבה הל' ט סמג עשין עא טוש"ע ח"מ סי' שנח סעי' יב:
קמח ב מיי' שם טור ש"ע שם סעיף יא:
קמט ג מיי' שם טוש"ע שם סעי' יב:
קנ ד טוש"ע ח"מ סי' יא סעי' יא:

מוסף רש"י

קצרא שמיה. קלירי, כך שמם בלשון ישמעאל והם טוכמין, ממעתי אומרים על שם שמקלרין בגדי לבר בשדוכסין אותן בגדליהן בגוים, שקורין פולנ"ר, והיינו דממרגמינן עין רוגל (ש"ב יז) עינא דקלרא (תענית כה:).
הדרן עלך מסבת ב"ק

מסורת הש"ס

(א) (מנחות עט. נדה סב.), (ב) (ע' רש"י תענית כט: ד"ה קלרי), (ג) נמ"ל: טווהו, (ד) נמ"ל: ליתא,

הגהות הב"ח

(א) נמ' טווי ובגדים: (ב) שם וחוץ למחט: (ג) רש"י ד"ה טווי ואריג והני מילין דאמרן:

גליון הש"ס

גמ' ולא יטיל יותר מן שלש חובין. מפירוש רש"י הופע ר' מ' נראה דהגירסא כאן חוטים: שם אמטויי ואתויי חד. וכעין זה מנחות דף ע"ו ע"א וכעין זה מירושלמי פ"ג דשבועה הלכה מ': שם איבעיא להו מלא מחט. כעין זה חולין ד' ל"ח ע"א:

לעזי רש"י

יפיינ"ך [פוינ"ך]. תפרים. ליציי"ך [ליצי"ש]. גירים. לחשיי"ל [לומישל"ש]. פקעות (של חוט). טריימ"ש [טרמי"ש]. חוטי ערב. שרימ"ש [טרצי"ש]. גרדין (של פשתן לא טווין). פליטר"ש [פילטר"ש]. לבד). רוזייור"ש [רוזנ"ירוזרי"ש]. חתיכות (שנקטעו מהערב בשעת עיבודן). שייר"ה [שיר"א]. משור. טריידר"א [טריידר"א]. מקדח. פליינ"א. מקצועה.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com